

QUYẾT ĐỊNH
Về việc ban hành chương trình và tài liệu đào tạo chuyên môn kỹ thuật
Trợ giúp nội soi can thiệp đường tiêu hóa

GIÁM ĐỐC BỆNH VIỆN BỆNH NHIỆT ĐỚI TRUNG ƯƠNG

Căn cứ Quyết định số 487/QĐ-TTg ngày 30/3/2006 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Viện Các bệnh Truyền nhiễm và Nhiệt đới Quốc gia, nay là Bệnh viện Bệnh nhiệt đới Trung ương;

Căn cứ Quyết định số 2843/QĐ-BYT ngày 09/9/2025 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Quy chế Tổ chức và hoạt động của Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương;

Căn cứ nghị định 96/NĐ-CP ngày 30/12/2023 của Chính phủ về việc Quy định chi tiết một số điều của Luật Khám bệnh, chữa bệnh;

Căn cứ Thông tư số 32/2023/TT-BYT ngày 31 tháng 12 năm 2023 của Bộ Trưởng Bộ Y tế quy định chi tiết một số điều của luật khám bệnh, chữa bệnh;

Căn cứ biên bản họp Hội đồng chuyên môn thẩm định chương trình và tài liệu đào tạo ngày 10/03/2026. ;

Theo đề nghị của Viện trưởng Viện Đào tạo & Nghiên cứu Bệnh Nhiệt đới

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành chương trình và tài liệu đào tạo liên tục: Trợ giúp nội soi can thiệp đường tiêu hóa do Viện Đào tạo & Nghiên cứu Bệnh Nhiệt đới tổ chức biên soạn.

Điều 2. Chương trình và tài liệu đào tạo được sử dụng để đào tạo chuyên môn kỹ thuật cho cán bộ y tế trong các cơ sở khám chữa bệnh.

Điều 3. Quyết định có hiệu lực kể từ ngày ký ban hành.

Điều 4. Các Ông Viện trưởng Viện Đào tạo & Nghiên cứu Bệnh Nhiệt đới, các khoa phòng và các đơn vị liên quan chịu trách nhiệm thi hành quyết định này.

Nơi nhận:

- Như điều 4
- Lưu: VĐT&NCBND, VT.

GIÁM ĐỐC
BỆNH VIỆN
BỆNH NHIỆT ĐỚI
TRUNG ƯƠNG
Phạm Ngọc Thạch

BỘ Y TẾ
BỆNH VIỆN BỆNH NHIỆT ĐỚI TRUNG ƯƠNG

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO
TRỢ GIÚP NỘI SOI CAN THIỆP
ĐƯỜNG TIÊU HÓA

KHÓA HỌC 3 THÁNG

HÀ NỘI - NĂM 2026

BỘ Y TẾ
BỆNH VIỆN BỆNH NHIỆT ĐỐI TRUNG ƯƠNG

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO
TRỢ GIÚP NỘI SOI CAN THIỆP
ĐƯỜNG TIÊU HÓA

KHÓA HỌC 3 tháng (Dành cho điều dưỡng, kỹ thuật viên nội soi tiêu hóa)

HÀ NỘI - NĂM 2026

1. Tên khóa học và giới thiệu về chương trình

Giới thiệu về khóa đào tạo: Nội soi tiêu hóa đã trở thành một kỹ thuật quan trọng trong chẩn đoán và điều trị các bệnh lý đường tiêu hóa tại Việt Nam. Với khả năng quan sát trực tiếp và chi tiết các tổn thương, cùng với việc can thiệp điều trị hiệu quả, nội soi mang lại nhiều lợi ích vượt trội cho cả bác sĩ và bệnh nhân.

Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới trung ương đã được Bộ Y tế thẩm định và cấp mã ngành đào tạo liên tục, có khả năng đào tạo bồi dưỡng cán bộ và nhân viên y tế ở nhiều chuyên ngành khác nhau, trong đó có chuyên khoa Nội soi tiêu hóa. Trung tâm Nội soi tiêu hóa và Thăm dò chức năng, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới trung ương là cơ sở có nhiều bác sĩ kinh nghiệm và trình độ chuyên môn cao trong nội soi tiêu hóa, đây là trung tâm có uy tín được các bệnh viện, cơ sở y tế và bệnh nhân tin tưởng.

Giới thiệu về chương trình đào tạo: Chương trình đào tạo y khoa liên tục về Trợ giúp nội soi can thiệp đường tiêu hóa dành cho điều dưỡng, kỹ thuật viên đã được các tiến sĩ, bác sĩ có kinh nghiệm của Trung tâm Nội soi tiêu hóa và Thăm dò chức năng, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương biên soạn và được hội đồng thẩm định chuyên môn của bệnh viện thông qua theo đúng hướng dẫn của Thông tư 32/2023/TT-BYT của Bộ Y tế.

Chương trình dành cho khóa đào tạo liên tục. Đối tượng là các điều dưỡng, kỹ thuật viên đang công tác trong chuyên ngành nội soi tiêu hóa mong muốn thực hiện trợ giúp các kỹ thuật can thiệp nội soi tại các cơ sở y tế cả nước. Khóa học được thực hiện trong 3 tháng với 34 tiết lý thuyết và 494 tiết thực hành giúp trang bị những kiến thức nâng cao và kỹ năng cần thiết trong thực hành trợ giúp bác sĩ nội soi can thiệp tại các đơn vị nội soi tiêu hóa.

2. Mục tiêu đào tạo của khóa học

2.1. Mục tiêu chung

Sau khi kết thúc khóa học “Trợ giúp Nội soi can thiệp đường tiêu hóa” dành cho điều dưỡng, học viên có đủ năng lực bố trí phòng nội soi can thiệp đường tiêu hóa, chuẩn bị người bệnh, dụng cụ can thiệp; thực hiện thành thạo trợ giúp bác sĩ các kỹ thuật

nội soi tiêu hóa can thiệp gồm nội soi thực quản-dạ dày - tá tràng, nội soi đại trực tràng, can thiệp một số trường hợp cắt polyp, tiêm kẹp cầm máu, cắt ung thư sớm, đồng thời thực hiện tốt kiểm soát nhiễm khuẩn và theo dõi chăm sóc bệnh nhân trước, trong và sau nội soi can thiệp.

2.2. Mục tiêu cụ thể

Mục tiêu kiến thức:

1. Trình bày được cách tổ chức phòng nội soi tiêu hóa thực hiện can thiệp, cách tiếp đón, hướng dẫn bệnh nhân, thuốc cho 1 ca nội soi can thiệp dạ dày, đại trực tràng.
2. Nêu được nguyên lý hoạt động của máy nội soi, dây soi và các dụng cụ dùng trong nội soi trong khi tiến hành can thiệp điều trị.
3. Mô tả được quy trình điều dưỡng của Bệnh viện trong chăm sóc bệnh nhân nội soi can thiệp đường tiêu hóa và cách phát hiện và xử trí tai biến, biến chứng trước, trong, sau can thiệp.

Mục tiêu kỹ năng:

4. Thực hiện thành thạo việc chuẩn bị bệnh nhân, dụng cụ, thuốc cho ca nội soi can thiệp ống tiêu hóa.
5. Thực hiện độc lập được việc chăm sóc bệnh nhân nội soi tiêu hóa theo quy trình điều dưỡng của Bộ Y tế
6. Phát hiện và xử trí được tai biến trong quá trình nội soi can thiệp đường tiêu hóa.
7. Thực hiện tốt việc vệ sinh dụng cụ và kiểm soát nhiễm khuẩn trong nội soi tiêu hóa can thiệp theo quy định của Bộ Y tế

Mục tiêu thái độ:

Thể hiện được tinh thần trách nhiệm, sự cẩn thận, tỉ mỉ khi chuẩn bị, chăm sóc bệnh nhân và trợ giúp bác sĩ để an toàn và hiệu quả trong nội soi can thiệp đường tiêu hóa.

3. Đối tượng học viên tham dự khóa đào tạo

Yêu cầu dành cho học viên của khóa học như sau:

- Tốt nghiệp cao đẳng hoặc cử nhân điều dưỡng trở lên đã có chứng chỉ Trợ giúp

nội soi tiêu hóa cơ bản

- Không có yêu cầu về thời gian công tác của học viên

4. Chương trình chi tiết

Thời gian được đào tạo trong thời gian 528 tiết, bao gồm 34 tiết lý thuyết và 494 tiết thực hành trên máy nội soi, dụng cụ can thiệp, tình huống lâm sàng cụ thể.

Nội dung chương trình

TT	TÊN BÀI	NỘI DUNG	SỐ TIẾT		
			TỔNG	LT	TH
	Bài 1: Tổ chức khu vực nội soi can thiệp và vai trò của điều dưỡng nội soi can thiệp đường tiêu hóa	1. Trình bày được cách tổ chức và bố trí khu vực nội soi can thiệp tiêu hóa 2. Hiểu được vai trò điều dưỡng trong quy trình nội soi can thiệp đường tiêu hóa 3. Nhận biết được trách nhiệm ở mỗi vị trí điều dưỡng trong nội soi can thiệp đường tiêu hóa		4	
	Bài 2: Chăm sóc người bệnh nội soi can thiệp đường tiêu hóa	1. Trình bày được các bước chuẩn bị bệnh nhân nội soi can thiệp. 2. Làm được các bước theo dõi người bệnh trong quá trình can thiệp 3. Xử lý được một số vấn đề cơ bản khi gặp tai biến, biến chứng nội soi can thiệp 4. Theo dõi người bệnh sau can thiệp		4	
	Bài 3: Trợ giúp bác sĩ mở thông dạ dày qua nội soi	1. Trình bày được chỉ định mở thông dạ dày qua da 2. Nắm được quy trình, các bước thực hiện thủ thuật mở thông dạ dày qua nội soi 3. Trình bày được cách theo dõi bệnh nhân, chăm sóc chỗ mở thông và ống thông sau thủ thuật.		4	
	Bài 4: Trợ giúp bác sĩ Nội soi can thiệp cắt hót dưới niêm mạc điều trị ung thư sớm đường tiêu hóa	1. Trình bày được các bước chuẩn bị người bệnh, dụng cụ trong can thiệp cắt hót dưới niêm mạc (ESD) đường tiêu hóa 2. Trình bày được nguyên lý, cấu tạo, vai trò các dụng cụ cắt ESD đường tiêu hóa 3. Nắm được cách sử dụng dụng cụ, trợ		4	

		giúp bác sĩ trong quá trình tiến hành thủ thuật ESD			
	Bài 5: Trợ giúp bác sĩ nội soi cắt polyp đường tiêu hóa	1. Trình bày được qui trình cắt polyp qua nội soi. 2. Chuẩn bị, sử dụng thành thạo các dụng cụ can thiệp cắt polyp tiêu hóa. 3. Phát hiện sớm các biến chứng trong quá trình can thiệp cắt polyp. 4. Thực hiện được các kỹ thuật tiêm phòng, kẹp clip, thắt cuống bằng Endoloop 5. Thành thạo trợ giúp bác sĩ cắt cold-snare polyp tiêu hóa		4	
	Bài 6: Trợ giúp bác sĩ thực hiện nội soi thắt giãn tĩnh mạch thực quản	1. Trình bày được quy trình thực hiện thủ thuật thắt giãn tĩnh mạch thực quản. 2. Biết thực hiện các bước chuẩn bị dụng cụ, máy móc thực hiện thắt giãn TMTQ 3. Thực hiện thành thạo việc chuẩn bị bệnh nhân, dụng cụ, thuốc cho ca nội soi thắt giãn TMTQ 4. Thực hiện thành thạo việc trợ giúp bác sĩ nội soi thắt giãn TMTQ 5. Phát hiện sớm và báo bác sĩ xử trí được tai biến trên bệnh nhân thắt giãn TMTQ 6. Thực hiện theo dõi bệnh nhân trong và sau khi tiến hành thủ thuật thắt giãn		4	
	Bài 7: Trợ giúp bác sĩ nội soi tiêm xơ tĩnh mạch phình vị	1. Trình bày được yêu cầu về chuẩn bị bệnh nhân, dụng cụ, thuốc; quy trình điều dưỡng; công tác kiểm soát nhiễm khuẩn và chăm sóc bệnh nhân ở kỹ thuật nội soi tiêm xơ tĩnh mạch phình vị 3. Thực hiện thành thạo việc pha thuốc tiêm xơ 4. Nắm được các bước trợ giúp bác sĩ nội soi tiêm xơ tĩnh mạch phình vị. 5. Thể hiện được tính cẩn thận trách nhiệm khi theo dõi biến chứng trong, sau khi nội soi tiêm xơ tĩnh mạch phình vị.		4	
	Bài 8: Trợ giúp bác sĩ can thiệp thất trí	1. Trình bày được quy trình trợ giúp thất trí 2. Trình bày được các bước trợ giúp		4	

		bác sĩ thất trĩ 3. Nắm được các biến chứng, hướng dẫn bệnh nhân theo dõi sau thất trĩ			
	Khai giảng			1	
	Bế giảng			1	
	Tổng cộng		528	34	494

CHỈ TIÊU TAY NGHỀ

TT	Tên kỹ thuật	Chỉ tiêu thực hành		
		Quan sát	Trợ giúp	Tự làm dưới sự hướng dẫn
1	Sắp xếp bàn dụng cụ can thiệp, máy cắt đốt, hệ thống CO2, máy bơm rửa	30	100	80
2	Trợ giúp bác sĩ thực hiện chẩn đoán và can thiệp cắt ung thư sớm	30	50	50
3	Trợ giúp bác sĩ mở thông dạ dày qua nội soi	10	10	10
4	Trợ giúp bác sĩ nội soi can thiệp cắt polyp dạ dày, đại tràng	30	50	60
5	Trợ giúp bác sĩ nội soi thất giãn TMTQ	30	30	50
6	Trợ giúp bác sĩ nội soi dạ dày, đại tràng có nhuộm màu, phóng đại, can thiệp EMR, ESD	10	10	05

5. Tài liệu dạy học

5.1. Tài liệu dạy-học chính thức:

- “Trợ giúp nội soi can thiệp đường tiêu hóa dành cho điều dưỡng” của Trung tâm

Nội soi tiêu hóa và Thăm dò chức năng, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương biên soạn.

5.2. Tài liệu đọc thêm:

- Bộ Y tế (2017). Hướng dẫn xử lý ống nội soi mềm trong các cơ sở khám, chữa bệnh.
- Nhà xuất bản Y học (2021), Nội soi tiêu hóa dành cho điều dưỡng, dịch từ phiên bản *The John Hopkins manual for GI endoscopic nurses (Third edition)*
- Các bài giảng, hình ảnh trên Atlas, hướng dẫn quy trình trợ giúp nội soi can thiệp dạ dày, đại tràng

6. PHƯƠNG PHÁP DẠY- HỌC

6.1. Dạy học lý thuyết:

- + Thuyết trình ngắn tích cực hóa học viên. Tự đọc tài liệu
- + Thảo luận nhóm kết hợp thuyết trình ngắn.
- + Động não nhanh.

6.2. Dạy học Thực hành:

a. Dạy học không có sự tham gia của người bệnh, sử dụng các phương pháp:

- Tự đọc tài liệu.
- Động não.
- Dạy học qua đóng vai.
- Dạy học dựa trên bài tập tình huống.
- Thảo luận nhóm.
- Dạy học bằng giao bài tập nhóm.

b. Dạy học có sự tham gia của người bệnh sử dụng các phương pháp:

- Dạy học qua cầm tay chỉ việc.
- Dạy học bên giường bệnh theo mô hình truyền thống.
- Dạy học bên giường bệnh theo mô hình kỹ năng.

7. TIÊU CHUẨN CHỌN GIÁNG VIÊN VÀ TRỢ GIÁNG

- Tiêu chuẩn chọn giảng viên:

- + Bác sĩ sau đại học, điều dưỡng đại học-cao đẳng, có ít nhất 5 năm kinh nghiệm thực hành Nội soi tiêu hóa

- + Có chứng chỉ giảng dạy sư phạm y học theo quy định của Bộ Y tế.
- Tiêu chuẩn chọn trợ giảng:
- + Bác sĩ, điều dưỡng cao đẳng trở lên, có ít nhất 3 năm kinh nghiệm thực hành Nội soi tiêu hóa.
- + Có chứng chỉ sư phạm y học cơ bản/ hoặc giảng viên lâm sàng theo quy định của Bộ Y tế.
- Số lượng giảng viên và trợ giảng:
- + Lý thuyết: 1 giảng viên/1 buổi giảng.
- + Thực hành theo nhóm: mỗi nhóm có từ 3 đến 5 học viên và có 1 giảng viên hoặc 1 trợ giảng hướng dẫn.

8. THIẾT BỊ VÀ HỌC LIỆU DẠY HỌC

- Phòng học đủ rộng, đủ sáng, máy tính và hệ thống trình chiếu, bàn ghế linh hoạt để bố trí làm việc nhóm.
- Tài liệu, sách lý thuyết và thực hành theo hướng dẫn
- Video minh họa, bài tập tình huống, quy trình điều dưỡng, bảng kiểm
- Mô hình nội soi dạ dày, đại tràng (bằng nhựa hoặc dạ dày lợn, mô phỏng đại tràng)
- Máy nội soi, máy cắt đốt và các dụng cụ, chất
- Phòng nội soi và khu vệ sinh dụng cụ đủ rộng đảm bảo an toàn lao động
- Máy nội soi và hệ thống ống để thực hành tháo lắp máy, các dụng cụ.

9. HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

9.1. Cách thức tuyển sinh

- Tổ chức tuyển sinh và kiểm tra đầu vào do Viện đào tạo và nghiên cứu Bệnh Nhiệt đới và TT Nội soi tiêu hóa & Thăm dò chức năng.
- Số lượng học viên: Tùy thuộc tình hình học viên đăng ký thực tế, có thể đào tạo liên tục. Mỗi lớp học không quá 20 học viên, chia làm 4 nhóm, mỗi nhóm không quá 5 học viên.

- Mỗi lớp học có 01 giáo viên phụ trách hỗ trợ học tập cho học viên.
- Học viên trong lớp bầu lớp trưởng và lớp phó.

9.2. Thời gian đào tạo

- **Quy thời gian:** 12 tuần, 5 ngày/tuần, 8 tiết/ngày (1 tháng trung bình có 22 ngày học)

- Phân bổ thời gian:

- + Học lý thuyết: 34 tiết
- + Thực hành: 494 tiết
- + Kiểm tra kết thúc khóa học: 01 tiết
- + Khai giảng, bế giảng: 01 tiết

9.3. Địa điểm

- Khóa học được tổ chức tại TT Nội soi tiêu hóa & Thăm dò chức năng, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới trung ương, do Viện đào tạo và nghiên cứu bệnh Nhiệt đới và TT NSTH - Thăm dò chức năng trực tiếp quản lý.
- Học lý thuyết tại giảng đường của TT Nội soi tiêu hóa & Thăm dò chức năng.
- Thực hành: TT Nội soi tiêu hóa & Thăm dò chức năng, Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới TW.

9.4. Tổ chức đào tạo và quản lý lớp học

- Học lý thuyết: học viên, 01 giáo viên phụ trách, 01 lớp trưởng
- Học thực hành: Chia thành 4 nhóm, mỗi nhóm không quá 5 người, trong nhóm có phân công 01 nhóm trưởng.

9.5. Cách thức tổ chức lượng giá lý thuyết và thực hành

9.5.1. Đánh giá thường xuyên

Học viên học lý thuyết, thực hành lâm sàng tại TT NSTH và Khoa Thăm dò chức năng, thực hiện các kỹ thuật theo các chỉ tiêu đề ra.

9.5.2. Đánh giá kết thúc: 01 bài thi viết và 01 bài thi thực hành

- Bài thi lý thuyết: theo hình thức tự luận hoặc trắc nghiệm khách quan
 - + Thời gian 60 phút với các câu hỏi
 - + Nội dung: tổng hợp kiến thức toàn khóa.
 - + Phương pháp: bài tập xử trí tình huống và câu hỏi trắc nghiệm.
- Bài thi thực hành:
 - + Thời gian: 30 phút/ học viên theo hình thức bốc thăm ngẫu nhiên
 - + Nội dung: thực hành một trong số các kỹ thuật:
 1. Tiếp đón, hướng dẫn bệnh nhân có chỉ định can thiệp tới khoa nội soi
 2. Phân loại các dụng cụ nội soi can thiệp.
 3. Lắp máy cắt đốt, tháo và xử lý vệ sinh khử khuẩn dụng cụ.
 4. Thực hành trợ giúp bác sỹ nội soi can thiệp dạ dày
 5. Thực hành trợ giúp bác sỹ nội soi can thiệp đại trực tràng.

+ Phương pháp: quan sát bằng bảng kiểm và vấn đáp.

11. ĐÁNH GIÁ & CẤP GIẤY CHỨNG NHẬN ĐÀO TẠO LIÊN TỤC

11.1. Đánh giá

- Đánh giá thường xuyên
- Đánh giá kết thúc:
 - + Đánh giá kiến thức lý thuyết
 - + Đánh giá thực hành

11.2 Cấp chứng chỉ đào tạo liên tục:

Những học viên đủ các tiêu chuẩn sau đây được Giám đốc Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới trung ương cấp Chứng chỉ theo quy định của Thông tư 32/2023/TT-BYT của Bộ Y tế:

- + Tham dự > 90% thời lượng khóa học.
- + Không vi phạm quy định của bệnh viện, của Trung tâm Nội soi Tiêu hóa và TDCN.
- + Hoàn thành khóa học theo chương trình đào tạo.
- + Điểm kiểm tra cuối khóa: Từ đạt trở lên (điểm đạt: điểm trung bình > 6 điểm).

Trong đó, điểm lý thuyết > 6 điểm, và điểm thực hành > 6 điểm (theo thang điểm 10).

- Tên chứng chỉ:

TRỢ GIÚP NỘI SOI CAN THIỆP ĐƯỜNG TIÊU HÓA

- Giá trị của chứng chỉ: có giá trị tích lũy để duy trì chứng chỉ hành nghề theo thông tư 32/2023/TT-BYT của Bộ Y tế và làm cơ sở để xem xét bố trí công việc trong lĩnh vực nội soi.
- Chứng chỉ được quản lý tương tự như quy định quản lý văn bằng hệ chính quy.

